

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF, PTUJ

Leto I. — Štev. 9

Ptuj, 21. oktobra 1948

Cena din 3.—

IV. kongres Zveze komunistične mladine Jugoslavije

SKOJ odlikovan z Redom narodnega heroja

12. oktobra se je v dvorani Kolarčeve ljudske univerze na slavnosten način začel IV. kongres SKOJ-a, na katerega so prišli delegati organizacij SKOJ-a, mladi komunisti, iz vse države.

Po pozdravnem govoru generalnega sekretarja CK SKOJ-a Milijana Neoričiča je govoril član politbiroja CK KPJ tov. Milovan Djilas, ki je po izročitvi pozdrava CK KPJ rekel med ostalim sledeče:

»Borba za združitve našega mladega rodu traja že nad deset let. Doslej je šla v svojem razvoju skozi tri osnovne faze. Prva faza je pomenila borbo delavske, kmečke in najnaprednejše intelektualne mladine proti reakcionarnim režimom stare Jugoslavije, ki so prodajali našo državo tujim imperialistom, najprej tistim z zahoda, potem pa nemškim in italijanskim fašistom. Druga faza je pomenila borbo iste mladine proti tujim osvajačem in izdajalski buržoaziji. Tretja faza je sedanja in ta pomeni borbo našega mladega rodu za socialistično preobrazbo Jugoslavije.

Skozi vse tri faze sta korakala Zveza komunistične mladine Jugoslavije in mladina, ki jima je sledila v vedno številnejših vrstah, skupaj s Partijo, borec se hrabro in disciplinirano, za uresničenje njene linije, za osvoboditev delovnih ljudi iz razrednega in nacionalnega suženjstva. Skozi vse te tri faze se je razvijala borba za združitve delavcev ter poštenih fantov in deklet v enotno organizacijo, ki bo od SKOJ-a prevzela ideologijo, organizacijske izkušnje in spretnost in ki bo hkrati pritegnila k aktivnemu delu in v borbo vse mladince, ki ljubijo svojo državo, svoje ljudstvo, delovno ljudstvo, in ki so pripravljeni boriti se naprej za njeno osvoboditev, potem pa za zgraditev novega, pravičnejšega reda v njej.

Ob koncu je dejal:

»Centralni komite KPJ je prepričan, da boste z uspehom opravili vse, kar je potrebno za bodočo idejno in organizacijsko združitve našega mladega rodu v srečo naših narodov in njihove bodočnosti.

V nadaljevanju dela kongresa je sekretar CK SKOJ-a M. Neoričič podal poročilo o delu SKOJ-a v času med III. in IV. kongresom. To dobo je ocenil kot razdobje, v katerem je »SKOJ pod vodstvom naše Partije izpolnil častno svojo nalogo voditelja mladinskih množic in pomočnika Partije v organiziranju in vzgoji mladih generacij naše države.« Govoril je o razvoju mladinskega gibanja v deželah Jugoslavije in ustanovitvi SKOJ-a leta 1919 ter o letu 1926, ko so v Partiji nastali ostri frakcijski boji. Po pregledu nalog III. kongresa SKOJ-a se je povrnil na frakcijske boje v Partiji in dejal:

»V skojevskih organizacijah samih se frakcionaštvo ni močneje zadržalo in zato je SKOJ mogel pomagati zdravim partijskim silam pri likvidaciji frakcijske borbe.«

Kljub na VI. kongresu mladinske komunistične internacionale leta 1935 sprejetim nalogam je tedanje partijsko vodstvo z Gorkečim na čelu sprejelo zločinski sklep o razpustitvi skojevske organizacije, kar pa nikakor ni zavrlo dela mladinskega gibanja. S tem v zvezi je tov. Neoričič naglasil sledeče:

»Reorganizacija SKOJ-a in borba za enotnost mladine se začela s prihodom tov. Tita na čelo CK KPJ CK Partije — začela obnavljanje SKOJ-a, naslanjajoč se na zdravo jedro mladih komunistov in s tem, da določi za delo v SKOJ-u določeno število članov Partije. Pred koncem leta 1937 so sestavili pri CK KPJ mladinsko komisijo z Ivom Lolom-Ribarjem na čelu, ki je kasneje prerasla v CK SKOJ-a.«

Tov. Neoričič je po teh besedah zjel dobo od leta 1937 do fašistične okupacije, ko se je SKOJ-evska organizacija razvila v množično revolucionarno organizacijo delavske mladine.

Pod geslom »Vse za poraz fašističnih razbojnikov« je stopil SKOJ v popolni pripravljenosti v borbo proti okupatorju. V prvih dneh orožene vstaje se je vključilo v partizanske odrede 15.000 članov SKOJ-a.

Drugi kongres USAOJ-a je pokazal, da se v vrstah NOV bori 200.000 mladincev. O vlogi SKOJ-a v NOB je tov. Neoričič povdaril sledeče uspehe:

»1. Široka pritegnitev mladine v NOB vrste naše slavne vojske in njena prevzgoja v zavestne in neustrasne borce, ki so mojstrsko in neomajno bili sovražnika, v zavesti, za kaj se bore. Tisoči mladih borcev, ki sta jih vzgajala Partija in SKOJ, so postali vojaški in politični voditelji. Devetnajst mladincev je prejelo največje priznanje naših narodov — Red narodnega heroja. Za izredne zasluge v vojni je prejel USAOJ Red narodne osvoboditve, ki mu ga je podelil AVNOJ v imenu narodov Jugoslavije.

2. Sklepe prvega in drugega zasedanja AVNOJ-a, ki so pomenili temelje najvažnejših revolucionarnih izprememb v naši državi, sta naša mladina in njena organizacija USAOJ sprejela s popolno pripravljenostjo, da se do konca uresniči, ker so pomenili dejansko jamstvo za srečnejšo bodočnost mladine.

3. Ustvaritev milijonske mladinske organizacije novega tipa — USAOJ-a ki se je razvil v procesu vsestranskega sodelovanja mladine v borbi, v kateri je dosegla visoko stopnjo ideološke in politične enotnosti ter postala čvrsta zaslomba Partije in ljudske oblasti.«

Nato je tov. Neoričič obširno očitel delo in uspehe SKOJ-a in Ljudske mladine v času obnove in izgradnje socializma. Tretji kongres Ljudske mladine Jugoslavije je ugotovil velike ideološke in politične izpremembe med našo mladino, pri čemer ima ravno SKOJ velike uspehe. Govoril je nadalje o velikih in množičnih delovnih akcijah zveznega in republiškega značaja. Ko je razčlenjeval krivične obtožbe Informbiroja, je ob koncu dejal: »Naši narodi in naša mladina bodo s svojim delom pri graditvi naše socialistične države dokazali vsem našim »kritikom«, da niso imeli prav. Zgodovina bo znova po-

trdila upravičenost styari, za katero se borimo. Naši narodi bodo prebrodili tudi te težave, kakor so prebrodili vse dosedanje.«

Po razpravah po poročilu CK SKOJ-a je podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Moša Pijade prebral ukaz PLS FLRJ, v katerem je na predlog predsedništva vlade FLRJ in PLS FLRJ odlikovan SKOJ za herojstvo in vztrajnost, ki ga je pokazal v borbi zoper protiljudske režime stare Jugoslavije, za heroizem in požrtvovalnost med NOB ter za heroizem in nesebično prizadevanje pri obnovi in izgradnji naše države z Redom narodnega heroja.

To visoko odlikovanje je tov. Tito izročil sekretarju CK SKOJ-a tov. M. Neoričiču. Ob priliki izročitve je tov. Tito dejal:

»Izročam vam to visoko odlikovanje v imenu Prezidija Ljudske skupščine FLRJ. Nosite to odlikovanje kot znak nepremagljivosti naše mlade generacije. Nosite in varujte ga kot znak priznanja naših narodov za herojska dela mlade generacije s Komunistično partijo Jugoslavije na čelu.«

V predhodnem govoru je tov. Tito med ostalim rekel sledeče: »Tovariši in tovarišice! Današnji dan je, kot sem že dejal, za vas zgodovinski dan, ker končujete dolgotrajno borbo razvoja komunistične mladine Jugoslavije. Na tem kongresu ste govorili o celotnem delu in borbi mlade generacije v tej delj dobi. Od danes ste v formalno mnogo večja, in ne kakšna tristotisoča organizacija, temveč organizacija, v kateri je pod drugi milijon mladih ljudi. Po isto zastavo, pod katero ste stopali kot organizacija tristopetdeset in nekaj tisoč mladincev, morate stopati tudi odtlej kot organizacija poldruga ali dveh milijonov mladih ljudi.«

Ob koncu pisma, ki ga je poslal IV. kongres SKOJ-a CK KPJ, je rečeno: »Mi vam obljubimo, dragi tovariši, da bomo pod vodstvom naše Partije, pod modrim vodstvom njene CK in tov. Tita, pogumno korakali naprej v borbo za zmagovito zgraditev socializma.«

Resoluciji

IV. kongresu SKOJ-a iz Strnišča

SKOJ-evska organizacija tovarne glince in aluminija v Strnišču vam ob priliki svoje konference pošilja iskrene pozdrave.. Pozdravljamo združitve SKOJ-a in Ljudske mladine, kar nam je porok za hitrejši razvoj mladinske organizacije.

Ponosno gledamo na naše sovrstnike mladince, ki jih je Partija sprejela v svoje vrste in vam obljublamo, da bomo vložili vse naše mlade in zdrave sile v delo in ideološko izgradnjo, da bomo tudi mi vredni članstva slavne herojske Partije, katera nas vodi po naukih Marksa, Engelsa, Lenina in Stalina v socializem.

V počastitev IV. kongresa SKOJ-a smo si zadali sledeče obveze:

1. Pritegniti v organizacijo vso še neorganizirano mladino.
2. Znižati bomo proizvodne stroške za 5 odstotkov.
3. Zmanjšali bomo odpadke materiala.
4. Zmanjšali bomo poškodbe na orodju in strojih.
5. Zboljšali bomo delovno disciplino.
6. Nudili bomo vsestransko pomoč 17 mladinskim delovnim brigadam.
7. K študiju materiala V. kongresa KPJ bomo pritegnili vso mladino.
8. Vsak Skojevec bo napravil 10 prostovoljnih delovnih ur pri pospravljanju pridelkov na tovarniški ekonomiji.
9. Vsak teden bomo skupno posejali strokovna predavanja.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Skojevcji Tovarne glince in aluminija, Strnišče pri Ptuj.

in zadruge „Osojnik“

S sestanka naše grupe SKOJ-a v sadjarsko-obdelovalni zadrugi »Osojnik« pri Ptujju vam pošiljamo borbene pozdrave. S pojačanim delom za dvig hektarskega donosa v zadrugi hočemo pokazati okoliškim kmetom vse prednosti kolektivnega obdelovanja zemlje ter jih na ta način aktivizirati za združništvo.

V čast IV. kongresa SKOJ-a se obvezujemo, da bomo vključili vso mladino v študij po programu Centralnega sveta, da bomo po vsaki temi imeli redne mesečne konzultacije, da bomo preko zime uvedli strokovna predavanja o sadjarstvu in poljedelstvu ter se na ta način pripravljali za boljše delo v bodočem letu in da bomo osnovali mladinsko njivo v izmeri enega hektarja.

Naj živi IV. kongres SKOJ-a!
Naj živi Centralni komitej SKOJ-a!
Naj živi komunistična mladina Jugoslavije, desna roka naše slavne Partije pri graditvi socializma!

Naj živi herojski voditelj naših narodov — maršal TITO!

SKOJ-evci sadjarsko-obdelovalne zadruge »Osojnik« pri Ptujju.

Borba mladih komunistov v okraju Ptuj

Zgodovinski IV. kongres Zveze komunistične mladine Jugoslavije, ki je zasedal v znamenju gigantskih uspehov ustvarjalnih sil mladine in vsega delovnega ljudstva Jugoslavije pod modrim vodstvom naše Partije, daje zaslužen priznanje naši mladi generaciji, ki jo je vzgajala Zveza komunistične mladine Jugoslavije v borbi proti predaprilskim izkoriščevalskim vladavinam, v borbi proti fašističnim osvajačem in jo še nadalje vzgaja sredi naporov za čim prejšnjo ustvaritev socialistične družbe v naši državi. Vzgaja našo mladino na temelju neumrljivih progresivnih idej, na temelju marksizma-leninizma.

V borbeno zgodovino SKOJ-a, od njenega obstoja do danes, je vključena tudi borba ptujskih mladih komunistov, ki so se borili na čelu brezpravnih mladinskih množic v tem najsevernejšem predelu slovenske dežele.

Mladinski pokret na čelu s SKOJ-em v ptujskem okraju se je začel razvijati nekoliko pozneje kot v nekaterih krajih, ki so po svojem značaju pretežno industrijski. Vendar pa s tem ni bila vloga borbe mladine v krajih okrog Ptujja in v Ptujju samem manj važna, kot je bila v drugih industrijskih krajih. Nasprotno: borba je bila tem ostrejša, ker so jo mladi komunisti vodili na

eni strani proti domači izkoriščevalski buržoaziji, na drugi strani pa proti poizkusom vpliva nemškutarjev in zagrizenih predstavnikov fašistične organizacije »Kulturbund«.

Na pobudo partijske organizacije v okraju, ki jo je vodil takrat kandidat CK KPJ in član politbiroja CK KPSJ tov. J. dr. Potrč, je bila leta 1929 ustanovljena prva grupa Zveze komunistične mladine Jugoslavije. Tvorili so jo tovariši: Bratko, Čuček, Hac Rudi, Potrč Ivan in drugi. Ustanovljena je bila na ptujski gimnaziji. Eno izmed njenih glavnih nalog je bila borba proti raznim nepravilnostim, ki so jih povzročali profesorji pri napačni razlagi zgodovine in filozofije. Vsi člani te grupe so zaradi svojega revolucionarnega dela bili leta 1934 izključeni iz gimnazije, vendar pa svojega dela med gimnazijsko in delavsko mladino niso opustili. Drugo grupo je ustanovil tov. M. Vošnjak, eden izmed prvoborcev v ptujskem okraju. Ta grupa je dosegla združitve vse napredne mladine Ptujja pod vodstvom Partije in SKOJ-a. Ta mladina je ob priliki okupacije Sudetov demonstirala proti hitlerizmu, domačim podrepanikom in nemškutarjem ter manifestirala za bratstvo vseh slo-

vanskih narodov na čelu s SZ. S tem je razkrinkala poizkuse razbi-

tja »Male antante« in »Balkanske zveze«.

S pomočjo dobrih obveščevalcev je bila grupa informirana o vseh sestankih in konferencah, ki so jih prirejali ptujski kulturbundovci. V klepetu ptujškega muzeja je stopila v akcijo ciklostilna tehnika, celo noč razmnoževala lepake, ki so razkrinkovali izdajalska dela ptujskih »režimovcev«. Zaradi varnosti je ilegalna tehnika bila večkrat predstavljena.

Na pobudo SKOJ-a je mladina sodelovala pri zbiranju »Rdeče pomoči« v živilih, oblekah, denarju in zdravilih za komuniste, ki so trpeli n bili mučeni v raznih zloglasnih zaporih in koncentracijskih taboriščih.

Delavsko grupo je vodil tov. Saganin Z., ki je imela nalogo, zbrati okrog sebe vso delavsko mladino Ptujja. Člani te grupe so se borili proti nizkim mezdam, proti izkoriščanju in pretepananju vajencev in mladih pomočnikov od strani delovodij in raznih mojstrov. Agitirali so za »Društvo prijateljev Sovjetske zveze«.

Preko delavskega društva »Vzajemnost«, v katerem so se udeleževali tudi mladi komunisti, je omogočilo našim skojevcem, da so preko njega in preko kulturno-prosvetnih prireditev vnašali med delavsko mladino duh marksizma-leninizma in

linijo naše Partije. Prebivalci Ptujja niso pozabili prireditve iz leta 1940, ki je razkrinkavala in obsodila vojne hujskače in osvajaalne namene Hitlerjevega in Mussolinijevega fašizma. Zaradi zdrave idejne vsebine programa je policija aretirala nekaj članov Partije in SKOJ-a. Ta primer nam zgovorno priča tesno povezanost Partije z ljudskimi množicami er nam potrjuje dejstvo, da je SKOJ-evska organizacija ptujškega okraja pod vodstvom Partije vršila vlogo naprednega in doslednega »zgojitelja mladine v duhu marksizma-leninizma ter izpopolnjevala voje vrste z najaktivnejšimi borci a pravice vse naše mladine.

Posebne uspehe je dosegla gimnazijska grupa; saj je bila že večkrat pohvaljena na sestankih in konferencah v Mariboru, ki so bili organizirani v vidu izletov.

Najboljši člani SKOJ-a so bili prejeti v Partijo. Tako se je partijka in SKOJ-evska organizacija neposredno pred izbruhom vojne številčno okreplila ter tako še močneje prodrla med ljudske množice.

Ob napadu hitlerjevske Nemčije na Jugoslavijo so se SKOJ-evci in veliko število naprednih mladincev prostovoljno javili v vojsko.

Po razpadu stare Jugoslavije je sekretar Okrajnega komiteja SKOJ-a odšel v Haloze, da tam organizira

upor. Vošnjak in drugi pa so se v Ljubljani priključili narodno-osvobodilni borbi.

Prvoborci-komunisti so stopili na plan, da se bore proti fašističnemu osvajačcu. Jože Lacko, član CK KPS in načelnik mobilizacijskega štaba, je skupno s tovariši: Osojnik, Saganin, Belšak in tremi brati Reši, skojevcji, pozval ljudstvo ptujškega okraja k oroženemu uporju proti okupatorju in njegovim slugam. Bil je formiran prvi partizanski odred na področju Slovenskih goric. V prvem večjem spopadu z okupatorjem pri Pacinju leta 1942., so pokazali skojevcji svojo komunistično zavest, borbenost in ljubezen do domovine. Odred je bil obkoljen, trije bratje Reši, skojevcji, doma iz Desternika, pa so z zaščitnim ognjem omogočili prodor »Lackovega odreda« na čelu s tov. Lackom. Prodor je uspel, vsi trije bratje pa so padli herojske smrti iz ljubezni do Partije in svojega ljudstva. »Borili so se hrabro kot heroji«; tako značaj povedati vsi ljudje iz Pacinj in Most.

Bilo je nekaj takih primerov, ki so našim skojevcem in mladincem osvetljevali pot v borbo proti fašizmu. Na terenu so se ustanovljale nove grupe SKOJ-a, kakor na primer v Muretincih, Dornavi, Stopercah, Mali vasi in še drugod. Grupa (Nadaljevanje na 2. strani)